

1. ■ Kimi sözcükler isimlerin durumlarını, biçimlerini, renklerini vb. özelliklerini nitelerler.
■ Kimi sözcükler isimleri işaret yoluyla belirtir.
■ Kimi sözcükler isimleri sayı bakımından belirtir.

Aşağıdaki cümlelerde yer altı çizili sözcüklerden hangisi açıklaması verilen sözcüklerden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Ödevlerimi yapmama çoğu zaman annem yardım eder.
B) Tam doldurduğum zaman telefonumun şarjı iki gün gidiyor.
C) Askerlerin arasında acemi erler hemen dikkat çekiyordu.
D) Doğduğunuz şehri su haritadan sırayla göstereceksiniz.
2. İsmi işaret yoluyla belirten "o" sözcüğü ile ismin yerini tutan "o" sözcüğü birbirine karıştırılmamalıdır. "O" sözcüğü ismi işaret yoluyla belirtirken mutlaka önünde bulunan isim soylu bir sözcüğü etkilemesi gerekir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde "o" sözcüğü bir ismi işaret yoluyla belirtmemiştir?

- A) O zamanlar şimdiki gibi araba da telefon da yaygın değil.
B) O, kendi halinde ev ve iş arasında hayat geçiren bir memurdu.
C) Çocukluğum oralarda geçtiği için o sokakları hep bilirim.
D) O dağlara kar yağdığı zaman manzara ayrı bir güzel olur.

3. Bazı sözcükler isimlerden önce gelerek onları niteler ya da belirtir.

Buna göre,

- I. Dün akşam misafirleri uğurlarken soğuk havada 10 dakika durmam yetti.
II. Otobüs o kadar dolu ki bir kişi bile binemez.
III. Taşlarla oynanan tüm oyunları en iyi ben oynarım.
IV. Bazen bilim adamları beraber çalışmalar yapabilir.

numaralanmış cümlelerin hangisinde ismi niteleyen ya da belirten bir sözcük yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Doğada çözünemeyen ya da çözünmesi çok uzun zaman alan bazı maddelerin gözle görülemeyecek kadar küçük parçalar hâlinde nehirlerden denizlere, denizlerden de sofralarımıza taşınabildiğini biliyor muydunuz?

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcük bir ismi nitelemiştir.
B) II numaralı sözcük bir isme belirsizlik anlamı katmıştır.
C) III numaralı sözcük isme sorulan "nasıl" sorusuna cevap verir.
D) IV numaralı sözcük bir ismi soru yoluyla belirtmiştir.

5. I. Kaç gönül takılı kalmış telinde
II. Dalgalanır omuzunda, belinde...
III. Bazen ak gerdanda, bazen alında
IV. Yayladan yaylaya gezer saçları.

Numaralanmış dizelerin hangilerinde bir ismi niteleyen ya da belirten sözcük vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

6. Dünya'mızın çevresinde onu saran atmosfer adlı bir gaz katmanı olduğunu biliyoruz. Bu katmanı oluşturan renksiz ve kokusuz gaz karışımınaysa hava denir. Hava, gözle görülemiyor olsa da birtakım gaz moleküllerinden oluşur. Üstelik birçok canlı için de yaşamsal önem taşır.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerden hangisi ismi niteleyen bir sözcüktür?

- A) Bu B) Kokusuz
C) Birtakım D) Birçok

7. İsimlerin rengini, durumunu, biçimini bildiren sözcüklere ismi niteleyen sözcükler denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ismi niteleyen sözcük yay ayrıç içinde yanlış yazılmıştır?

- A) Kıyı bölgelerde sıcak iklim sayesinde birçok meyve yetişebilir. (Sıcak)
B) Evine giderken bir süre dar sokaklardan yürümek zorunda kaldık. (Dar)
C) Doğum günümde odamın kapısına yirmi kırmızı balon asıldı. (Yirmi)
D) Işıkları kapatıp büyük televizyondan film izlemeyi çok seviyorum. (Büyük)

8. İsmi niteleyebilecek sözcükler her zaman bu göreviyle kullanılmaz. Bir sözcüğün ismi nitelemesi için ismin önüne gelerek onu çeşitli özellikleri yönünden etkilemesi gerekir.

Buna göre "yavaş" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bir ismi nitelememiştir?

- A) Çocuklar uyuduğu için yavaş sesle konuşuyordu.
B) Yeni aldığı beyaz araba eskisine göre daha yavaş gidiyor.
C) Yavaş atlara bindiği için bu ata henüz alışamadı.
D) Konuşmacı, yavaş adımlarla sahneye doğru yöneldi.

9. Bazı sözcükler isimleri nitelerken bazıları isimleri belirtir. İsmi niteleyen sözcükler varlıkların durumlarını, biçimlerini yani nasıl olduklarını bildirir. İsmi belirten sözcükler varlıkları işaret, sayı, yer, belgisizlik ve soru gibi yönlerden belirtir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük bir ismi nitelemiştir?

- A) Okul turnuvasında sınıfımız geçen sene altıncı olmuştu.
B) Öğretmeninden bazı günler derse geç kaldığını öğrendim.
C) Elindeki eski bilgisayar artık hiçbir işe yaramıyordu.
D) Denemeye girmeden önce şu soruları mutlaka çözmelisin.

10. (I) Kentlerde nüfusun çok fazla olmasından dolayı birçok ülke ortak ve büyük hedefler belirleyerek bir plan hazırladı. (II) Önümüzdeki yaklaşık on yıllık süreçte kalabalık kentler sürdürülebilir hâle dönüştürülmeye çalışılacak. (III) Bu plan birkaç adımdan oluşuyor. (IV) Birinci adım 2030 yılına kadar tüm kentlilerin yeterli, güvenli, bütçesine uygun konutlara ve gereksinim duydukları ulaşım, çevre temizliği gibi temel hizmetlere erişimlerinin sağlanması.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde ismi niteleyen ve belirten sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

11. (I) İklim, etkisi en az otuz yıl gözlemlenebilen hava koşullarını ifade eder. (II) Yani hava durumu gibi kısa sürede gerçekleşen hava olayları değildir. (III) Ayrıca geniş bölgelerde etkisini gösterir. (IV) Bu bölgelerdeki sıcaklık, nem, yağış gibi hava koşullarının yıllarca yapılan ölçümlerinin ortalaması iklimdir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ismi sayı yoluyla belirten sözcük vardır.
B) II. cümlede isme belirsizlik anlamı katan sözcük bulunmaktadır.
C) III. cümlede bir ismi niteleyen sözcük kullanılmıştır.
D) IV. cümlede ismi işaret yoluyla belirten sözcük vardır.

12. Bazı sözcükler isimleri soru yoluyla belirtir.

Buna göre hangisinde isimleri soru yoluyla belirten sözcük yoktur?

- A) Yeni aldığın kulaklığı niçin kullanmıyorsun?
B) Evimizdeki çiçek kaç ay sonra büyüyecek?
C) Binanın önündeyiz, kaçınıcı katta oturuyorsunuz?
D) Hangi ayakkabı elbiseme daha güzel uydu?